

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 65

van **TINE VAN DER VLOET**

datum: 25 oktober 2019

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Gratis bijstand via vergunde bijstandsorganisaties - Evolutie en bekendmaking

Tot en met eind 2019 kunnen mensen met een beperking gratis bijstand verkrijgen van één of meer bijstandsorganisatie(s) ter waarde van maximum 300 euro of 2000 euro, afhankelijk van de complexiteit van de vraag. Er kan gebruikgemaakt worden van gratis bijstand als men aan elk van volgende voorwaarden voldoet:

- de betrokkene maakte op 31 december 2016 gebruik van de diensten van een flexibel aanbodcentrum meerderjarigen (FAM) of een thuisbegeleidingsdienst;
- de betrokkene combineerde niet met een persoonlijkeassistentiebudget (PAB) op 31 december 2016;
- de betrokkene kreeg een persoonsvolgend budget (PVB) op basis van het feit dat hij reeds gebruikmaakte van een dienst of voorziening.

Gratis bijstand betekent dat de bijstandsorganisatie samen met de betrokkene op zoek gaat naar andere oplossingen en hem ondersteunt bij de onderhandeling met de zorgaanbieders, zonder dat men daarvoor middelen van het eigenlijk persoonsvolgend budget moet inzetten.

Op 24 oktober 2018 stelde ik een schriftelijke vraag (nr. 29) betreffende de gratis bijstand via vergunde bijstandsorganisaties. Daarbij kreeg ik een overzicht van het aantal mensen dat in 2017 een beroep deed op gratis bijstand, opgedeeld per bijstandsorganisatie.

Op 7 januari 2019 stelde ik een schriftelijke vraag (nr. 158) waarin ik een overzicht vroeg van het aantal mensen dat in 2018 een beroep deed op gratis bijstand, opgedeeld per bijstandsorganisatie. Ik kreeg toen het volgende antwoord: "Vermits gratis bijstand 2018 nog door de bijstandsorganisaties geregistreerd wordt tot en met de deadline van 28 februari 2019, kunnen we nog geen volledige cijfers voor 2018 geven. Na 28 februari 2019 worden de definitieve overzichten 2018 getrokken en nagekeken, zowel door de bijstandsorganisaties zelf als door het VAPH (o.a. ook de motivaties), waarna de definitieve cijfers gratis bijstand 2018 gekend zijn."

Op 12 maart 2019 stelde ik opnieuw een schriftelijke vraag (nr. 257) om te peilen naar het aantal mensen dat in 2018 een beroep deed op gratis bijstand, opgedeeld per bijstandsorganisatie. Het antwoord van de minister luidde als volgt: "De bijstandsorganisaties hebben hun gegevens nog niet volledig doorgegeven. Daarna volgt

er nog een controle vanuit het VAPH. De gevraagde cijfers voor 2018 kunnen nog niet bezorgd worden." Gevraagd naar de grootte van de gevraagde bijstand (300 euro of 2000 euro) in 2017 en 2018, kreeg ik het volgende antwoord: "Zoals gesteld zijn de gegevens voor 2018 nog niet ter beschikking. Onder gratis bijstand kan ook (enkel) het lidgeld begrepen zijn. In 2017 waren er 624 personen die maximaal 300 € (d.w.z. van 1 euro tot en met 300 euro) gratis bijstand kregen. In dat jaar waren er 36 personen die maximaal 2.000 euro (d.w.z. van 301 euro tot 2.000 euro) gratis bijstand kregen."

De minister liet ook weten dat er voor 2017 379.645,87 euro minder werd uitgegeven dan gebudgetteerd. De cijfers voor 2018 waren echter nog niet ter beschikking. Op de vraag of er plannen zijn om het geven van gratis bijstand aan mensen die hun budget ten volle gebruiken verder te zetten na 2019, deelde de minister het volgende mee: "Er zijn momenteel nog geen initiatieven genomen om gratis bijstand na 2019 te continueren. Het basisuitgangspunt is en blijft dat budgethouders kiezen om al dan niet een deel van hun budget in te zetten voor bijstand. Dit valt onder de regie over het eigen budget. Enkel voor de personen die een budget kregen via transitie werd er een tijdelijke uitzondering gemaakt. Budgethouders kunnen steeds beslissen om een beperkt deel van hun budget aan bijstand te besteden."

1. Kan de minister een overzicht geven van het aantal mensen dat in 2018 een beroep deed op gratis bijstand, opgedeeld per bijstandsorganisatie?
2. Kan de minister een overzicht geven van de grootte van de gevraagde bijstand (300 euro of 2000 euro) in 2018?
3. Werd in 2018 het vrijgemaakte geld voor gratis bijstand helemaal opgebruikt? Hoeveel werd meer/minder dan gebudgetteerd uitgegeven? Hoe werden de middelen die niet werden gebruikt, ingezet?
4. Zijn er ondertussen al initiatieven genomen om gratis bijstand na 2019 te continueren? Welke mensen met een persoonsvolgend budget zouden daarvoor in aanmerking kunnen komen? Wordt er eventueel op andere manieren in voorzien om mensen vanaf 2020 te begeleiden bij de besteding van hun persoonsvolgend budget?
5. Door de correctiefase 2 zijn er 735 personen die overgaan van PVB naar RTH (rechtstreeks toegankelijke hulp) en zijn er 10.413 budgethouders die hun budget zien dalen.

Wordt de optie bekeken om deze groep ook mee te nemen om gratis bijstand te verkrijgen?

ANTWOORD

op vraag nr. 65 van 25 oktober 2019

van **TINE VAN DER VLOET**

1. In 2018 deden 1.022 mensen een beroep op gratis bijstand (hoogdrempelige bijstand en/of lidgeld), hiervan zijn 196 personen die op 2 of meerdere bijstandsorganisaties beroep deden, dus 826 unieke koppen.

Onafhankelijk Leven: 266

Absoluut: 410

Alin: 82

Zoom: 253

Myassist: 11

2. Er waren 740 personen die tot maximaal € 300 gratis bijstand kregen.
Er waren 86 personen die maximaal € 2.000 € (d.w.z. van €301 t/m € 2.000) gratis bijstand kregen.

Alle genoten gratis bijstand werd getotaliseerd (inclusief alle eventuele registraties gratis bijstand m.b.t. 2017, conform de wetgeving).

3. In 2018 werd er € 500.000 gebudgetteerd. Aan de bijstandsorganisaties werd een bedrag van € 122.066,62 betaald voor gratis bijstand:

Onafhankelijk Leven: € 43.360,00

Absoluut: € 40.070,44

Alin: € 13.655,00

Zoom: € 23.362,50

Myassist: € 1.618,68

De niet gebruikte middelen werden niet ingezet.

4. De middelen voor gratis bijstand werden de voorbije periode betaald vanuit eenmalige restmiddelen. Dit maakt het moeilijk om een consequent lange termijn beleid te voeren. De wijze waarop de middelen voor gratis bijstand worden beschikbaar gemaakt zorgt bovendien voor administratieve overlast zowel bij het VAPH als bij de bijstandsorganisaties. Het VAPH bekijkt daarom of en hoe een vereenvoudiging kan doorgevoerd worden en of een structurele inbedding van de gratis bijstand in de subsidiëring van de bijstandsorganisaties op termijn kan overwogen en gerealiseerd worden. Middelen voor gratis bijstand dienen in de eerste plaats bestemd te worden voor personen in bijzonder kwetsbare situaties.
5. Het VAPH is momenteel volop bezig met het uitwerken van een flankerend beleidsplan, dat begeleidende maatregelen opstelt, gericht op het zoeken naar alternatieven die discontinuïteit in de ondersteuning moeten vermijden. Een piste die daarin zowel regelgevend als financieel wordt bekeken, is onder andere het continueren van de gratis bijstand.